

Кулішова К. Д.

група АМ–33 (Тернопільський національний
педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Чорній Р. П.

ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОДНОСКЛАДНИХ РЕЧЕНЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ТА ЇХ ВИДИ

У сучасному світі односкладні речення були предметом вивчення для граматистів протягом тривалого часу. Речення, що складаються з одного члена, мають свої граматичні особливості, аспекти та різні види, що забезпечує нам цікаву тему для дослідження. Але, на нашу думку, односкладні речення в англійській мові є недостатньо вивченими та охарактеризованими, якщо порівнювати їх, наприклад, із двоскладними реченнями. Саме в цьому полягає **актуальність** нашого дослідження. Односкладні речення можуть охоплювати широке і різноманітне коло значень. Більше того, їх значення може змінюватися залежно від контексту та характеру обставин, що оточують речення. В той же час контекст за своєю природою здатний на незліченну кількість варіацій значення та їх відтінків. Тому, порівнявши основну інформацію, що стосується односкладних речень та їх видів, ми виявили, що класифікація односкладних речень у різних вчених має певні відмінності.

Завдання нашої статті полягає в тому, щоб охарактеризувати граматичне поняття односкладних речень, порівняти різні класифікації цих речень та визначити їх типи.

Речення – це найменша одиниця спілкування, оскільки саме з допомогою речення ми можемо передавати усі свої думки. Це єдина мовна одиниця, яка виражає повну й закінчену думку. Саме ця закінченість думки робить речення реченням і відрізняє його, наприклад, від словосполучень, які, у свою чергу, виконують просто номінативну функцію. Але якщо ми розглядаємо речення з теоретичної точки зору, важко сформулювати увесь зміст цього величезного та складного поняття в одному конкретному визначенні. Ось чому існує велика кількість визначень речення як синтаксичної одиниці, але жодне з них досі не було широко прийняте в англійській мові, оскільки жодне з них не здатне охопити всю різноманітність існуючих типів і підвидів речень.

Однією з традиційних класифікацій речень в англійській мові є за кількістю граматичних основ: речення поділяються на прості та складні. Просте речення складається лише з однієї граматичної основи (підмета і присудка), тоді як складне речення містить дві або більше граматичних основ.

Прості речення також можна класифікувати за двома основними принципами:

- 1) за метою висловлювання;
- 2) за структурою.

Якщо розглядати просте речення за його структурними властивостями, можна виділити два типи речень: односкладне та двоскладне [1]. Цей поділ ґрунтується на будові предикативного центру [3].

Двоскладне речення має два головних члени – підмет і присудок, наприклад: *He is watching TV with his family now.*

А односкладне речення – це речення, предикативний центр якого складається лише з одного головного члена, який не є ні підметом, ні присудком, наприклад: *Morning. Sun. Blue sky. Run away from here* [3].

Хоча односкладне речення має лиш один головний член, але на рівні логічної організації речення воно виконує функцію як підмета, так і присудка двоскладного речення. Такі речення не можна вважати неповними, оскільки вони здатні передавати завершену думку навіть за допомогою лише одного головного члена. Тому односкладні речення завжди вважаються повними і їх не можна прирівнювати з неповними двоскладними реченнями (їх ще називають еліптичними реченнями).

Однією з основних класифікацій односкладного речення є поділ відповідно до характерної особливості головного члена речення. Таким чином, існує два типи односкладного речення: іменне та дієслівне. Цю класифікацію в основному використовують майже всі вчені граматики у своїх працях. Але, наприклад, Каушанська розрізняє такі два типи односкладних речень: іменне та інфінітивне [1]. Але ми вважаємо, що такий підхід не можна вважати доцільним, оскільки він не зовсім комплексний. Не можна стверджувати, що односкладні речення, в яких основна частина виражена дієсловом, можна називати інфінітивним. Оскільки дієслово в такому реченні може вживатися не тільки у формі інфінітива. Ось чому, спираючись на вивчений матеріал, ми схильні вживати саме терміни іменне та дієслівне односкладне речення.

Більшість науковців визначають іменні речення, як речення, у яких основна частина виражена іменником, наприклад. Хоча головний член в іменних односкладних речення може бути вираженим й іншими частинами мови (прикметник, числівник, герундій). Такі речення називають певну особу або річ, наприклад: *A problem. Handsome boys* [2].

Інший тип односкладних речень – це дієслівне речення. Таке речення "включає лише присудок (або групу присудка), виражений дієсловом або предикативом" [4 с. 322]. Головним членом цього типу речень може бути інфінітив або герундій [2]. І вони називаються інфінітивними реченнями, наприклад: *To go for a walk! Looking at the window*. Речення з дієсловом-присудком у наказовому способі можуть також належати до односкладних речень, і їх назва – наказові речення, наприклад: *Listen to me! Open the door*.

Переглянувши інформацію по цій темі, ми помітили, що деякі граматики також вирізняють деякі звернення ввічливості як односкладні (дієслівні) речення. Можливо, їх можна віднести до неповних речень, "але в сучасній англійській мові еліпсис вже не відчувається" [4 с. 322].

Інший тип класифікації базується на структурній організації речень. Усі прості речення, включаючи двоскладні та односкладні, можна розділити на два типи: поширені та непоширені. Якщо ми розглядаємо односкладні речення, ми можемо сказати, що непоширене односкладне речення – це речення, яке складається лише з одного основного елемента, що поєднує ознаки підмета та присудка або, іншими словами, складається лише з обов'язкових елементів, тобто тих, які неможливо вилучити з конструкції речення, не руйнуючи його сенсу, наприклад: *Spring! Don't go!* [3]. На противагу непоширених речень, в англійському синтаксисі також є поширені речення. Отже, поширене односкладне речення складається не лише з головного члена, але також має другорядні члени речення. Це стосується як іменних, так і дієслівних речень, наприклад: *Beautiful morning. Put the flowers on the table*.

Поширене іменне односкладне речення може містити різні другорядні частини. Такі речення та їх головну іменну частину можна поширити з допомогою означення або додатку. Але якщо ми говоримо про обставину у поширених іменних односкладних реченнях, ми повинні зазначити, що такі речення більше не будуть вважатися односкладним. Тепер вони будуть неповними двоскладними (еліптичними) реченнями [4].

Отже, односкладне речення в англійській мові має тільки один головний член, але на рівні логічної організації речення він виконує функцію підмета та присудка двоскладного речення. В англійській мові існує дві основні класифікації стосовно односкладних речень. Відповідно до способу вираження та значення головного члена речення поділяються на: іменні та дієслівні. Інший тип класифікації включає в себе непоширені та поширені односкладні речення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каушанская В. Л. Грамматика английского языка: пособие для студентов педагогических институтов и университетов / В. Л. Каушанская, Р. Л. Ковнер, О. Н. Кожевникова, Е. В. Прокофьева и др. 5-е изд., испр. и доп. Москва: Айрис-пресс, 2008. 384 с.

2. Тивьяева И. В. Лекции по теоретической грамматике английского языка. Тула: Тульский гос. ун-т, 2007. 140 с.
3. Фадеева О. В. ENGLISH SYNTAX : навчальний посібник / Фадеева О. В., Пастушенко Т. В. Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2017. 272 с.
4. Ganshina, M. English Grammar: учебник / M. Ganshina, N.Vasilevskaya. 7th ed. Moscow : Foreign Lang. Publ. House, 1953. 472 p.

Кульбаба І. П.

група МАМ–2 (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Зубрик А. Р.

THE USE OF FAIRYTALES IN ENGLISH LESSONS IN PRIMARY SCHOOL

In secondary school, the main task of the teacher is to study the material at a high level and in an interesting form, to form a high level lexical competence of a foreign language, to promote the forming communication skills according to motives and social norms of speech behavior in typical situations, to form skills and abilities of monologue and dialogue speech.

The aim of the article is to determine the peculiarities of fairy tales usage on English lessons in primary school.

Today, the use of fairy tales on English lessons is quite popular and effective while learning foreign languages. This provides an opportunity to diversify foreign language lessons, increase students' motivation to learn English. Students can gain knowledge of world culture, using new lexical material, interesting grammatical structures in their activities [3].

Using a fairy tale on the lesson is an interesting and creative method that leads to the development of creative attention and personality, the child begins to learn about the world, it accompanies its throughout childhood. After using the fairy tale, the child begins to understand such categories as good and evil, light and dark, justice, not only learns the objects of the world around him, but masters the eternal human truths. A fairy tale helps to build a child's relationship with everything around and people in this world, to enrich the student's vocabulary, that is, to form communicative competence first from the native language, and later from a foreign language.

Today the teaching of English is carried out in such a way that the use of communicative approach has a leading position, and all forms and methods should be aimed at its effective development.

Learning should be in research manner, even if it is primary school students. It requires independent decision-making, critical evaluation of the results obtained and forecasting the development of events, which is possible only with the formation of creative thinking, the development of its abstract-logical and visual forms. Fairy tales play an important role in learning a foreign language, helping to increase lexical material and motivation of junior students, as well as to develop skills of processing condensed information, to form creative and critical styles of thinking and speaking. In the explanatory dictionary, the fairy tale "... is interpreted as a narrative folk-poetic or written-literary work about fictional events, fictional characters, sometimes with the participation of fantastic forces" [2, p. 19].

The use of fairy tales in English lessons helps:

- increase motivation, development of cognitive interests and optimization of the educational process;
- grammatical skills in children are developed through different models of sentence construction in an interesting way, while reading fairy tales; phonetic skills are developed during listening, also through the introduction of new rhythmic and intonation models, sounds, sound combinations available in fairy tales; lexical – due to the enriching the vocabulary;